

Vad säger Jesus till kyrkan? Bibelstudium över sändebreven.

Brevet till Pergamus, Upp. 2:12-17

Ingemar Rådberg, VDM, fil. dr, Lödöse

(Nr: 11/2003)

Skriv till församlingens ängel i Pergamus:

Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet: Jag vet var du bor -- där Satan har sin tron. Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaïternas lära. Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd. Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

Jag vet var du bor (Upp. 2:13). Så säger Jesus, och det betyder, att han inte bara känner var och en av oss fullständigt, utan att han även har en total kännedom om den omgivning i vilken vi lever och bor. Det är inte oproblematiskt att vara en bekännande kristen i en icke-kristen värld. Men Jesus vet var du bor – och detta är ord som är fyllda med tröst.

Pergamus (Upp. 2:12–17) var ett centrum för hednisk religionsutövning. Stadens akropolis (dvs. 'höjdstaden' till skillnad från 'lågstaden' vid bergets fot) låg på ett 270 meter högt terrassformat berg, och där uppe på toppen fanns det ett enormt Zeusaltare och dessutom ett tempel åt gudinnan Athena. Dionysos (kulturens och vinets gud) och Asklepios (läkekonstens gud) dyrkades också.

Det som emellertid betydde mest när det gällde de hedniska religionerna var kejsarkulten. Den hade en mycket stark ställning och den gick ut på att alla var tvungna att offra till kejsaren. Själva ritualen för detta var enkel: det räckte med att man kastade några kol i en eld som brann framför en bild av kejsaren och samtidigt sade: "Kejsaren är herre." Men hur skulle de kristna kunna tvingas till en sådan handling? De visste ju att "Jesus är herre".

På detta slagfält mellan olika idéer och i denna kamp mellan sanning och lögn levde de kristna i Pergamus. Ja, i själva verket var det så, att Satan var mer synlig i Pergamus än Jesus, ty Satan hade *sin tron* i denna stad (2:13). Vad har Jesus att säga i en situation som denna? Vi skall se att han talar om sanningen, om lögnens ursprung och om att sanningen skall segra över lögnen.

I. Sanningen

1. Bibeln påstår att det finns en sanning som är från Gud – och måtte den aldrig gå förlorad för oss! Vers 13 är i det sammanhanget en nyckelvers: *Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig /.../. Låt oss börja med att se vad de båda uttrycken "mitt namn" och "tron på mig" kan betyda.*

a. Sanningen om Jesus. När Jesus, för det första, talar om sitt "namn", så är det något som öppnar vida och djupa perspektiv. Enligt Nya testamentet har Jesus det namn som är över *alla namn* (Fil. 2:9), och det betyder att Jesus bär Guds eget namn: Gud, den evige, har blivit människa i Jesus Kristus. Att "hålla fast vid" Jesu "namn" betyder därför att man bekänner Jesus som Gud och Herre (och inte kejsaren).

Vad betyder då, för det andra, orden "tron på mig"? Detta talar om vad Jesus har gjort, att han är frälsaren. Att tro på Jesus är det samma som att ta emot den förlåtelse han erbjuder. Jesus inte endast är Gud, utan han är också en Gud som har dött på ett kors för att

misslyckade och syndiga människor skall kunna bli frälsta. Du *förnekade inte tron på mig*, säger Jesus. De orden rymmer hela frälsningens underbara verklighet. De kristna i Pergamus höll således fast vid dessa livsavgörande sanningar från och om Gud, och detta trots att en av dem, Antipas, hade blivit mördad (2:13).

b. *Sanningen om ett kristet liv*. Tyvärr måste Jesus här göra ett tillägg: *Men något har jag emot dig, att du har några där som /... /* (2:14). Alla i församlingen höll sig tydligen inte till sanningen. "Några" hade hamnat fel. Och vad gällde saken? Jo, dessa "några" höll sig till *Bileams lära*. Dessutom fanns det *sådana* som höll sig till *nikolaiternas lära* (2:15).

Bakgrunden till dessa anspelningar hittar vi i 4 Mosebok (kapitlen 22–25 och 31:16). Balak, som var kung för moabiterna, ville få hjälp av profeten Bileam att förbanna Israels folk. Men varje gång Bileam försökte förbanna Israel kom det välsignelser ur hans mun. Då bytte Bileam strategi och tipsade kung Balak om, att denne kunde inbjuda de israelitiska männen till avgudafester där även vackra moabitiska kvinnor deltog (2 Petr. 2:15). Bileam visste nämligen, att om man kunde locka Guds folk till att delta i sådana tillställningar, skulle det väcka Guds vrede. Så blev det också: *de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt* (2:14).

Det som var "Bileams lära" i Gamla testamentet är "nikolaiternas lära" i Nya testamentet. Det är samma lära! och den går ut på att man gärna är lite 'slapp' när det gäller synen på sex och kristet liv. Man menar med andra ord, att det mycket väl går att vara kristen och samtidigt ge sig själv en sexuell frihet. Men detta stämmer inte med det som Jesus säger. Det finns en sanning också när det gäller kristet liv. Jesus säger att han hatar nikolaiternas gärningar (2:6).

II. Lögnens ursprung och källa

Satan är *lögnens fader*, säger Jesus (Joh. 8:44). Vi har ingen anledning att hålla fast vid den medeltida bilden av djävulen med horn, hovar och svans. Vad Bibeln säger, är att Satan är en andlig varelse, högtelligent, oändligt mäktig och oändligt ond. Jesus säger till de kristna i Pergamus att *Satan bor* där. Detta borde väcka oss till en särskild vaksamhet, ty Satan vill alltid borra sig in och ta plats där kristna vill hålla sig till sanningen. Att Bileam och nikolaiterna har efterföljare också i dagens kyrka är dessvärre bara ett av alltför många exempel som visar att Satan ännu är verksam inom församlingens gränser.

III. Sanningen skall segra över lögnen

Omvänd dig därför! (2:16) Bli du som nu läser detta träffad av Jesu ord, så försvara dig inte. Jesus har *det skarpa, tveeggade svärdet* (2:12) vilket han även kallar *min muns svärd* (2:16). Detta "svärd" är hans ord, Bibeln. Att det är "tveeggat" betyder att det är ett ord som dömer och som upprättar, det dödar, men det ger också liv. Idag möter vi dessa Jesu ord som ett sanningens budskap; skall du en gång tvingas möta samma ord som ett domens budskap? Det står att Jesus annars kommer *och strider mot dem som* inte har velat omvända sig. Vad skall segra då tror du, sanningen eller lögnen? Tack, Jesus, för att omvändelsens möjlighet ännu står öppen!

Sanningens seger innebär också att du redan nu får leva som en förlåten och upprättad människa. Du kan genom förlåtelsen veta, att du hör till dem som får ta emot *det dolda mannat* (2:17) som är Kristus Jesus själv. Han är livets bröd och det brödet ger dig liv redan nu – evigt liv. Ditt liv är här på jorden *dolt med Kristus i Gud* (Kol. 3:3). Och tänk, att du en gång skall få veta fullt ut vad Jesus menar när han talar om *en vit sten* på vilken det är skrivet *ett nytt namn* (2:17)! Det är ditt namn! Kan din framtid bli mer spännande och inbjudande än så?